

Respect pentru oameni și cărți

NOUL TESTAMENT CU PSALMII

TIPĂRIT CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD,
SUB ÎNDRUMAREA ȘI CU PURTAREA DE GRIJĂ
A PREAFERICITULUI PĂRINTE

DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
BUCHUREȘTI - 2018

Libris

MĂSURI DE LUNGIME,
DE CAPACITATE ȘI DE GREUTATE
ȘI MONEDA MENTIONATE
ÎN NOUL TESTAMENT

Măsuri de lungime

pasul	= 0,96 m
brațul	= 1,75 m
stadiul	= 185,00 m
mila	= 1.478,50 m
«Calea Sâmbetei»	= 2.000 coti sau cca. 1.000 m
cotul	= 0,48 m
picioarul	= 0,32 m
leghea	= cca. 4 km sau 24 stadii.

Măsuri de capacitate

metritul	= vas în care încăpeau 2 sau 3 vedre.
efa	= 38,88 litri.
litra	= 327 g

Măsuri de greutate

siclul	= 14,200 g; 50 sicli = 1 mină.
dinarul	= cca. 0,50 kg
mina	= 50 sicli sau 0,575 g, cca. 1 kg argint.
talantul	= 60 mine = 600 dinari sau cca. 60 kg argint.

Monede

siclul de argint	= 14,54 g; iar
siclul de aur	= 16,96 g
statirul	= un siclu de argint.
drahma	= 3,65 g argint sau 4,09 g aur.
mina	= 727 g argint sau 818 g aur.
talantul	= 43,62 kg argint sau 49,077 kg aur.

C U P R I N S U L

	Pag.
Sfânta Evanghelie după Matei	3
Sfânta Evanghelie după Marcu	81
Sfânta Evanghelie după Luca	129
Sfânta Evanghelie după Ioan	210
Faptele Sfintilor Apostoli	272
Epitola către Romani a Sfântului Apostol Pavel	347
Epitola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel	380
Epitola a doua către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel	412
Epitola către Galateni a Sfântului Apostol Pavel	433
Epitola către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel	444
Epitola către Filipeni a Sfântului Apostol Pavel	456
Epitola către Coloseni a Sfântului Apostol Pavel	464
Epitola întâi către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel	472
Epitola a doua către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel	479
Epitola întâi către Timotei a Sfântului Apostol Pavel	483
Epitola a doua către Timotei a Sfântului Apostol Pavel	492
Epitola către Tit a Sfântului Apostol Pavel	499
Epitola către Filimon a Sfântului Apostol Pavel	503
Epitola către Evrei a Sfântului Apostol Pavel	505
Epitola Sobornicească a Sfântului Apostol Iacob	530

Întâia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Petru	539
Respectarea preoților și clerului	
A doua Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Petru	549
Întâia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	555
A doua Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	564
A treia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	566
Epistola Sobornicească a Sfântului Apostol Iuda	568
Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul	571
Psalmii	609
Îndrumar	759
Călăuză biblică	783
Măsuri de lungime, de capacitate și de greutate, și monede, menționate în Noul Testament	798

Cu vrerea lui Dumnezeu, Cel în Treime preaslăvit,
s-a săvârșit publicarea acestei ediții a

NOULUI TESTAMENT

în cel de-al unsprezecelea an de la alegerea și întronizarea
Preafericului Părinte

D A N I E L

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

Textul ediției de față îl reproduce pe cel al ediției din anul 2008, care-l reproduce pe cel din anul 1983, revizuit, după texte originale grecești, de către o comisie alcătuită din: *Pr. prof. Constantin Cornilescu, Pr. prof. Dumitru Radu, Pr. prof. Nicolae Petrescu și Pr. Ioan Mircea*. Textul românesc de bază a fost cel al ediției anterioare, din anul 1972.

Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, „sabia care biruiește toate armele potrivnicului” și a Psalmului, „cuvântătoarea podoaabă”, după cum le numea Sfântul Ierarh Antim Ivireanul în predosloviile edițiilor tipărite la București în urmă cu trei secole: *Noul Testament*, 1703 și *Psalmirea*, 1694. Ne rugăm că lumina acestor două cărți sfinte să aducă în sufletele cititorilor pace și bucurie, binecuvântare și sfîntire.

† DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

sfântă evanghelie după Matei

SFÂNTA EVANGHELIE DUPĂ MATEI

CAP. 1

Cartea neamului lui Iisus Hristos, zâmnisirea, numele și nașterea.

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacob; Iacob a născut pe Iuda și pe frații lui;

3. Iuda a născut pe Fares și pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe

Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

7. Solomon a născut pe Roboam, Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la strămutarea în Babilon;

CAP. 1. – (1) 2 Paral. 17, 11. Luc. 8, 24. Rom. 9, 5. (2) Fac. 21, 2–3; 25, 26; 26, 19; 29, 35. (3) Fac. 38, 27, 30; 46, 12. Rut 4, 18. 1 Paral. 2, 4, 5, 9. (5) Iosua 6, 24. Rut 2, 3; 4, 17, 21. 1 Paral. 2, 11–12. (6) Fac. 17, 6, 16. 1 Reg. 17, 12. 2 Reg. 12, 24. 1 Paral. 2, 15. (7) 3 Reg. 11, 43; 14, 31; 15, 8. 1 Paral. 3, 10. (9) 4 Reg. 15, 7, 38; 16, 20. (10) 4 Reg. 20, 20. 1 Paral. 3, 13. (11) 4 Reg. 23, 34; 24, 6. 1 Paral. 3, 16. 2 Paral. 36, 4.

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

16. Iacob a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care s-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

17. Așadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; și de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; și de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

(12) 4 Reg. 24, 6. 1 Paral. 3, 17. 2 Paral. 36, 8. 1 Ezd. 3, 2; 5, 2. (18) Luc. 1, 27, 34 – 35; 2, 5. (19) Num. 5, 12 – 31. Deut. 24, 1 – 5. (20) Luc. 1, 35. (21) Is. 49, 1. Luc. 1, 31 – 33. Fapt. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38 – 39. 1 Ioan 2, 2. Rom. 3, 24. (23) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. (25) Luc. 1, 31; 2, 7, 21.

19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrând s-o vădească, a voit să-lase în ascuns.

20. Și cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i-sa arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce-sa-zâmislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

21. Ea va naște Fiu și vei cheme numele Lui: Iisus, căci El va măntui poporul Său de păcatele lor.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin prorocul care zice:

23. Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor cheme numele Lui: Emanuel, care se tâlciuiește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Și deșteptându-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa.

25. Și fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia l-a pus numele Iisus.

CAP. 2

Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide prinții. Întoarcerea din Egipt și așezarea în Nazaret.

1. Iar dacă s-a-născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:

2. Unde este regele iudeilor, Cel ce s-a-născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui.

3. Și auzind, regele Irod s-a tulburat, și tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Și adunând pe toți arhierii și cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?

5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de prorocul:

6. Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidcum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul, Care va paste pe poporul Meu Israel.

CAP. 2. – (1) Luc. 2, 4 – 8. (2) Num. 24, 17. Is. 60, 3. Luc. 2, 11. (6) Fac. 49, 10. Mih. 5, 1. Ioan 7, 42. Apoc. 2, 27. (11) Pild. 18, 16. Is. 60, 6. Luc. 2, 16 – 17.

7. Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme să-arătat steaua.

8. Și, trimițându-i la Betleem, le-a zis: Mergeti și cercetați cu de-amănuntul despr. Prunc și, dacă îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venind și eu, să-mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul.

10. Și văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și, căzând la pământ, s-au închinat Lui; și deschizând vîstiereile lor, l-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.

12. Iar luând înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

13. După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arăta în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți

voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-l ucidă.

14. Si sculându-se, a luat noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt.

15. Si au stat acolo până la moarte lui Irod, ca să se împlinescă cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: *Din Egipt am chemat pe Fiul Meu.*

16. Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte și, trimitând, a ucis pe toti pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care îl aflașe de la magi.

17. Atunci să împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul:

18. *Glas în Rama sa auzit, plângere și tânguire multă; Rahela își plângе copiii și nu voiește să fie măngâiată, pentru că nu mai sunt.*

19. După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, în Egipt,

20. Si i-a zis: Scoala-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi

(15) Num. 24, 8. Os. 11, 1. (18) Ier. 31, 15. (20) Ies. 4, 19. (22) Luc. 2, 39. (23) Jud. 13, 5. Ioan 1, 45. CAP. 3. - (1) Marc. 1, 4. Luc. 1, 80; 3, 2 - 3. Ioan 1, 6, 28. Fapt. 13, 24. (2) Iez. 18, 30. Mat. 4, 17; 10, 7. Marc. 1, 15. (3) Is. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 76; 3, 4. Ioan 1, 23.

în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căuta să ia sufletul Pruncului.

21. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pământul lui Israel.

22. Si auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luând poruncă în vis, s-a dus în părțile Galileei.

23. Si venind a locuit în orasul numit Nazaret, ca să se împlinescă ceea ce s-a spus prin Prooroci, că Nazarinean se va chema.

CAP. 3

Ioan Botezătorul.

Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,

2. Spunând: Pocați-vă că să apropiați Împărația cerurilor.

3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: *Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.*

4. Iar Ioan avea îmbrăcămintea lui din păr de cămilă, și cingătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui erau lăcuste și miere sălbatică.

5. Atunci au ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.

6. Si erau botezați de către el în râul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

7. Dar văzând Ioan pe mulți din farisei și saduciei venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceti deci roadă vrednică de pocăintă,

9. Si să nu credeți că puteti zice în voi însăvă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din piatra acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Iată, securea stă și la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăintă, dar Cel ce vine

după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-l duc încăltămintea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.

12. El are lopata în mâna și va curăță aria Sa și va aduna grâul în jiniță, iar pleava o va arde cu foc nestins.

13. În acest timp a venit Iisus din Galileea la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.

14. Ioan însă îl oprea, zicând: Eu am trebuit să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?

15. Si răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim, toată dreptatea. Atunci La lăsat.

16. Iar botezându-se, Iisus, îndată ce a ieșit din apă, iată cerurile I-sau deschis, și el a yăzut Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se ca un porumbel și venind peste El.

17. Si iată, glas din ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit».

(4) Reg. 1, 8. Zah. 13, 4. Marc. 1, 6. (5) Marc. 1, 5. (6) Fapt. 19, 4, 18. (7) Mat. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7. (8) Luc. 3, 8. (9) Ioan 8, 33, 37 - 39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1 - 16. (10) Mat. 7, 19. Luc. 3, 9. (11) Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15 - 16, 26 - 27, 33. Fapt. 1, 5; 2, 2; 11, 16; 19, 4. (12) Mal. 3, 3, 19. Luc. 3, 17. (13) Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. (16) Is. 11, 2. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21 - 22. Ioan 1, 32 - 33. (17) Ps. 2, 6. Mat. 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 37. 2 Petr. 1, 17. 1 Ioan 5, 7 - 9. Ef. 1, 6. Col. 1, 13.

CAP. 4

Iisus este ispătit de diavolul și începutul propovăduirii Lui.
El cheamă pe cei dintâi ucenici la apostolat și vindecă tot felul de bolnavi.

1. Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispătit de către diavolul.

2. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopti, la urmă a flămânzit.

3. Și apropiindu-se, Ispitorul a zis către El: De ești Tu Fiul lui Dumnezeu, zi că pietrele acestea să se facă pâini.

4. Iar El, răspunzând, a zis: Scris este: *Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.*

5. Atunci diavolul L-a dus în sfânta cetate, L-a pus pe aripă templului.

6. Și l-a zis: Dacă Tu ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos; că scris este: *Îngerilor Săi va porunci pentru Tine și Te vor ridica*

CAP. 4 – (1) Judec. 13, 24. Iez. 3, 14. Sir. 2, 1. Marc. 1, 12. Luc. 4, 1. (2) Ies. 34, 28. 3 Reg. 19, 8. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. (3) Luc. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Înțel. 16, 26. Luc. 4, 4. (5) Iez. 8, 3; 11, 1; 43, 5. Luc. 4, 9. (6) 1 Reg. 7, 3. Ps. 70, 3; 90, 11 – 12. Luc. 4, 9 – 11. (7) Deut. 6, 16. Luc. 4, 12. (8) Iez. 40, 2. Luc. 4, 5. (9) Dan. 3, 5. Luc. 4, 6 – 7. (10) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Luc. 4, 8. (12) Marc. 1, 21. Luc. 4, 16; 31.

pe mâini, ca nu cumva să izbești de piatră piciorul Tău.

7. Iisus i-a răspuns: Iarăși este scris: *Să nu ispătești pe Domnul Dumnezeul tău.*

8. Din nou diavolul L-a dus pe un munte foarte înalt și l-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor.

9. Și l-a zis Lui: Acestea toate Ti le voi da Tie dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închini mie.

10. Atunci Iisus i-a zis: Piei, Satano, căci scris este: *Domnului Dumnezeului tău să te închină și Lui singur să-l slujești.*

11. Atunci L-a lăsat diavolul și iată, îngerii, venind la El, lă slujeau.

12. Și Iisus, auzind că Ioan a fost întemnițat, a plecat în Galileea.

13. Și părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftalim,

14. Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul, care zice:

15. *Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;*

16. *Poporul care stătea în intuneric a văzut lumină mare și celor ce sedeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit.*

17. De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Po căi-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor.

18. Pe când umbra pe lângă Marea Galileei, a yăzut doi frați: pe Simon, ce se numește Petru, și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari,

19. Și le-a zis: Veniti după Mine și vă voi face pescari de oameni.

20. Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El.

21. Și de acolo, mergând mai departe, a văzut altii doi frați: pe Iacob al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-și mrejele, și l-a chemat.

(15) Is. 8, 23. (16) Is. 9, 1; 42, 7. Luc. 1, 79; 2, 32. (17) Mat. 3, 2; 10, 7. Marc. 1, 14, 15. Luc. 10, 9. (18) Înțel. 6, 16. Marc. 1, 16. Luc. 5, 1 – 2. Ioan 1, 35 – 42. (19) Ier. 16, 16. Mat. 8, 22. Marc. 1, 17. Luc. 5, 10. (20) Mat. 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (21) Marc. 1, 19 – 20. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14 – 15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7 – 8. Luc. 6, 17. CAP. 5 – (1)

2. Și deschizându-și gura, îi învăță zicând:

(18) Înțel. 6, 16. Marc. 1, 16. Luc. 5, 10. (20) Mat. 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (21) Marc. 1, 19 – 20. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14 – 15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7 – 8. Luc. 6, 17. CAP. 5 – (1)

Marc. 3, 13. (2) Luc. 6, 20. (21) Marc. 1, 17. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14 – 15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7 – 8. Luc. 6, 17. CAP. 5 – (1)

22. Iar ei îndată, lăsând corabia și pe tatăl lor, au mers după El.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției și tămauduind toată boala și toată neputința în popor.

24. Și s-a dus vestea despre El în toată Siria, și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cuprinși de multe feluri de boli și de chinuri, pe demonații, pe lunatici, pe slabănoși, și El îi vindeca.

25. Și mulțimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

CAP. 5

Predica de pe munte. Fericire. Adevarata împlinire a Legii.

1. Văzând mulțimile, Iisus s-a uit în munte și, așezându-Se, ucenicii Lui au venit la El.

2. Și deschizându-și gura, îi învăță zicând: